

רשות ניירות ערך

החלטה בדבר דרישה לתשלום קנס אזרחי

בעניין: רמבם שוקי הון והשקעות בע"מ (להלן – החברה)

רקע עובדתי ותיאור ההפרה:

הפרה מספר 1

ביום 27 באפריל 2008, הגישה החברה לרשות (אסמכתא 117063 - 06 - 2008), הודעה לעניין קיום דרישות ביטוח והיקפו ואישור רואה חשבון לעניין קיום דרישת ההון העצמי המזערי (להלן – הדוח השנתי) לפי סעיף 27(א) לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 (להלן – החוק). זאת בעוד שהיה עליה להגישו כבר ביום 31 במרץ 2008, כנדרש בתקנה 8 לתקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (הון עצמי וביטוח), התש"ס-2000 (להלן – התקנות). יצוין, כי החברה אמנם הגישה דוח שנתי במועד, אך לדוח השנתי לא צורף דוח רואה החשבון המבקר של החברה, כנדרש על פי הדין, אלא דוחות כספיים אשר אינם כוללים התייחסות לנתונים על שווי הנכסים המנוהל ופרטים בדבר הביטוח. החברה הגישה את הדוח השנתי במתכונת הנדרשת על פי החוק והתקנות, רק ביום 27 באפריל 2008, היינו באיחור של 26 ימים.

בהתאם לסעיף 38ד(א) לחוק, מורכב סכום הקנס מסכום בסיסי בסך 15,480 ₪ ומסכום נוסף בגין הפרה נמשכת בת 26 ימים, מיום 1 באפריל 2008 ועד יום 26 באפריל 2008.

הפרה מספר 2

ביום 31 במרץ 2007, החברה לא עמדה בתנאי הביטוח כנדרש בתקנה 4(ב) לתקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (הון עצמי וביטוח), התש"ס-2000 (להלן – התקנות). החברה לא דיווחה על כך מיידית לרשות, וזאת בניגוד להוראת סעיף 27(ג) לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 (להלן - החוק), לפיה על בעל רישיון לדווח מייד לרשות אם חדל להתקיים בו תנאי מן התנאים למתן רישיון או אם נתקיים בו תנאי שבשלו רשאית הרשות לבטל רישיון או להתלותו. לרשות נודע לראשונה רק ביום 25 במרץ 2008, מנתוני הדוח השנתי שהוגש על ידי החברה, ואשר לא היה תקין כאמור, (אסמכתא מס' 083067 – 06 - 2008), כי סכום הביטוח שנערך לחברה נכון למועד הני"ל, היה נמוך בשיעור של 8.7% מהשיעור הנדרש על פי תקנה 4(ב) לתקנות.

בהתאם לסעיף 38ד(א) לחוק, מורכב סכום הקנס מסכום בסיסי בסך 15,480 ₪ ומסכום נוסף בגין הפרה נמשכת בת 360 ימים, מיום 1 באפריל 2007 ועד יום 24 במרץ 2008.

לאור כל האמור, ביום 10 בדצמבר 2008, נשלחה לחברה הודעה בדבר כוונת יושב ראש הרשות לדרוש תשלום קנס אזרחי בסך 150,466 ₪, לפי הפירוט שלהלן:
קנס בסך 23,530 ש"ח לפי סעיפים 38א(ד) ו-38ד(א) לחוק, בשל הפרה נמשכת של סעיף 27(א) לחוק, וכן קנס בסך 126,936 ש"ח לפי סעיפים 38א(ד) ו-38ד(א) לחוק, בשל הפרה נמשכת של סעיף 27(ג) לחוק.

טענות החברה:

בתגובה להודעה טענה החברה כי יש מקום לפטור אותה מדרישת הקנס מהטעמים הבאים:

לעניין הפרה מספר 1:

החברה טוענת כי הוראת החוק בעניין הגשת דוח שנתי לרשות לא הופרה. לטענת החברה הדוח השנתי הוגש ביום 25 במרץ 2008 ולכן הוגש במועד.

לעניין הפרה מספר 2:

החברה טוענת כי גם את הוראת החוק בעניין חובת הדיווח לרשות על אי עמידה בתנאי הביטוח לא הופרה. לטענת החברה, כל האמור באשר לחוסר ביטוח מקורו בטעות, שכן הביטוח היה תמיד גבוה מהנדרש על פי החוק. לכן לא קמה לחברה חובת דיווח ולא הופרה על ידי החברה הוראת החוק בעניין.
החברה גם מצרפת פוליסת ביטוח שהוצאה ביום 7 באפריל 2008 בדבר עריכת ביטוח רטרואקטיבי.

דיון:

טענות החברה אינן מתקבלות מהנימוקים המפורטים להלן:

הפרה מספר 1

סעיף 27(א) לחוק קובע כדלקמן:

”בעל רשיון יגיש לרשות אחת לשנה הודעה לעניין קיום דרישות ביטוח והיקפו, ואם הוא תאגיד – גם אישור רואה חשבון לעניין קיום דרישת ההון העצמי המזערי לפי חוק זה.”

תקנה 8 לתקנות קובעת:

”(ג) חברה תמציא לרשות, לא יאוחר מ – 31 במרס של כל שנה, דוח על אלה:

- (1) שם המבטח למועדים....
- (2) סכום ותקופת הביטוח שערכה למועדים הקבועים בפסקה (1);
- (3)
- (4) סכום ההון העצמי ליום 31 בדצמבר הקודם למועד הדוח;
- (5)
- (6)
- (7)

(ד) חברה שהיא מנהל תיקים תמציא לרשות, יחד עם הדוח לפי תקנת משנה (ג) דוח על שווי הנכסים בכולל...
 (ו) לדוחות לפי תקנות משנה (ג), (ד) ו – (ה) יצורפו דוחות, חתומים בידי רואה חשבון, וביחס לחברה בידי רואה החשבון המבקר, באשר לנאותות או אישור הפרטים המובאים בהם, לפי הענין.”

טענת החברה כי הדוח הוגש במועד, איננה מתקבלת. הדוח שהגישה החברה במועד, הוגש כאמור מבלי שצורף לו אישור רואה חשבון כנדרש. ביום 7 באפריל 2008, נשלח ע"י החברה דוח חדש הכולל תיקון רטרואקטיבי של הביטוח וגם הוא ללא אישור רואה חשבון כנדרש. רק ביום 27 באפריל הוגש לרשות ע"י החברה, דוח שנתי כנדרש על פי הדין.
 על פי החוק, נדרשת חברה בעלת רשיון, בין היתר, להגיש דוח שנתי הכולל אישור רואה חשבון לעניין קיום דרישת ההון העצמי המזערי לפי החוק. על פי תקנות הון עצמי וביטוח על חברה לצרף לדוחות בדבר ההון העצמי והביטוח, דוחות חתומים בידי רואה החשבון המבקר של החברה באשר לנאותות או נכונות הפרטים, לפי העניין. דוח החברה במקרה דנן לא עמד בדרישות החוק ולפיכך לא הוגש במועד.

הפרה מספר 2

סעיף 27(ג) לחוק קובע כדלקמן:

”בעל רשיון חייב לדווח מיד לרשות אם חדל להתקיים בו תנאי מן התנאים למתן הרשיון או נתקיים בו תנאי שבשלו רשאית הרשות לבטל רשיון או להתלותו.”

התנאים למתן רשיון קבועים בסעיף 8(ב) לחוק:

” הרשות תעניק רשיון מנהל תיקים למבקש שהוא חברה, אם ראתה שנתקיימו לגביה אלה:

....

**(5) לחברה ביטוח, ערבות בנקאית, פיקדון או ניירות ערך בסכומים,
בשיעורים ובתנאים שנקבעו בתקנות."**

טענת החברה כי לא הפרה את הוראות החוק בעניין דיווח לרשות על אי עמידה בתנאי הביטוח על פי חוק, איננה מתקבלת. טענת החברה בדבר עמידה בתנאי הביטוח איננה נכונה. רק בעקבות פניית הרשות לחברה ביום 26 במרץ 2008, ביצעה החברה תיקון רטרואקטיבי של הפוליסה. עד אז, לא עמדה החברה בתנאי הביטוח על פי הדין ולא דיווחה על כך לרשות. תיקון רטרואקטיבי של הפוליסה אינו מבטל קיומה של הפרת חובת הדיווח על פי החוק, שכן כאמור, במועדים הרלוונטיים, לא היה כיסוי ביטוחי לחברה והיא לא דיווחה על כך לרשות כנדרש.

תיקון רטרואקטיבי, בטרם הוגשו תביעות, אמנם מונע נזק ללקוחות, שכן הוא מבטיח לחברה כיסוי ביטוחי כנגד תביעות עתידיות, ואולם הרשות אינה מכירה בטענת היעדר נזק כעילה לאי הטלת קנס, לצורך הגשמת תכליתו של הקנס האזרחי כאמצעי ענישה בשל פעולה שיש בה הפרת חוק ללא תלות בתוצאות הפעולה. קיומו או העדרו של נזק ללקוחות הוא תוצאה של צירוף מספר נסיבות שאינן תלויות בהכרח בפעולות נשוא ההפרה. יצויין גם כי בנסיבות העניין, אילו היתה מוגשת תביעה בטרם התיקון הרטרואקטיבי, ייתכן שלא היה לה כיסוי ביטוחי. כאמור, התיקון לא היה נעשה אילולא פניית הרשות. לכן בנסיבות אלה, טענה בדבר היעדר קיומו של נזק לנוכח התיקון הרטרואקטיבי, איננה רלוונטית.

החלטה ודרישה:

לאור האמור, נמצא כי החברה הפרה את הוראות סעיף 27(א) ו-27(ג) לחוק, כמפורט לעיל.

לפיכך, החברה נדרשת לשלם את הקנס בסך 150,466 ש"ח, המוטל על פי החוק בגין ההפרה כאמור, בתוך 30 ימים ממועד מסירת החלטה זו.

תאריך

זוהר גושן, יו"ר